

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egész évre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Vas Gereben.

(Radákovics József.)

A múlt hetekben nagy ünnepély kíséretében emléktáblával jelölték meg a tolnamegyei Fürged pusztán egy házat, melyben a múlt század huszas éveiben egy gazdatiszt lakott. A Radákovics ispánnak volt egy nagytehetségű fia, József, akit bármily áldozattal neveltették is a szülők, még sem látták hasznát, de látta nemzeti irodalmunk, melyet becses művekkel gazdagított. A fiu nagy tehetségével mint a pillangó a réti virágokon, csapongott ideoda az életpályáin. Az apai házban a fiu futkosott, csatangolt, nyughatalan maradt testben lélekben mint férfi. Mint ifju iskoláit csapongva járta, férfiu korában újra mintha gyermekjátékait játszáná, végig vándorol egy változatos életen külön-külön foglalkozásokba belekapva. Közben alkot olyan irodalmi műveket, melyekben minden sorból a magyar föld szeretete, imádása csillan ki, elbeszéléseiben, regénynek készült korrajzaiban az alakok törzsgyökeres magyar emberek, akiknek erényeit, hibáit hűséggel megfesti. A magyar nemes embert, az udvarházak, Curiák életét, környezetét oly közvetlenséggel rajzolja

meg Vas Gereben írói név alatt, amint eddig azt egyetlen magyar író nem tette.

Vas Gereben a „Nagy idők, nagy emberek” című regényes korrajzát s egyéb műveit két nem-

Vas Gereben.

zedék feledte el, s most a múlt hónap 20-án újra életre keltette az emlékezést az elfeledet zamatos magyar írója az Országos Irodalmi Szövetség, midőn Fürged-pusztán Vas Gereben szülőháza falára díszes emléktáblát helyezett el. Az emléktábla leleplezési ünnepélyén a Magyar Tudományos Akadémia, a Kisfaludy- és Petőfi-társaság és egyéb irodalmi társaságok küldöttségileg képviseltették magukat s úgy a népnek mint az egybegyűlt előkelőségeknek Rákosi Jenő tartott Vas Gerebenről emelkedett szellemű beszédet, Földes Imre alkalmi költeményt szavalt, Pekár Gyula pedig az

ünnepélyt rendező Irodalmi szövetség nevében mondott köszönetet a kormány képviselőjének Molnár Viktor államtitkárnak, majd lehullott a lepel az emléktábláról. Ezzel ért véget az az ünnep, amely egy elfeledett érdemes magyar író emlékezetét idézte föl a késő utódokban.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Kisemberek bankja.

A szegényt még az ág is huzza . . . No, hát hogy ne huzza, Károlyi Sándor gróf és lelkes munkatársai belefogtak ez előtt vagy tizen-nyolc esztendővel abba a mentőmunkába, amelynek immáron érett gyümölcseit élvezzi a kisember.

Törvényünk nem volt még akkortájt a szövetkezetekről, az ősz gazdavezér tehát társadalmi uton alakította Pestmegyében a szövetkezeteket, melyek üdvös volta azonban átszivárgott csakhamar a szomszéd megyékbe, majd az egész országba. Ezek a szövetkezetek sok könnyet kitérültek a megszorult kisember szeméből; ezeket és ezeket állítottak talpra, hóna alá nyultak a magán segíteni nem tudó apróembernek, gyámoltalannak, tanácstalanul állónak. A kisemberek bankjainak, a szövetkezeteknek az alapköve nem a nyereszkesedés utáni vágyakozás volt, hanem az emberbaráti szeretet. Ebben a jelben győzött nálunk is a szövetkezés, melynek Károlyi gróf és társai sürgetése folytán a törvényhozó testület is megadta a polgárjogot az 1898. évi XXIII. törvénycikk megalkotásával. A törvény értelmében alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó gazdasági és ipari hitelszövetkezetek száma öt esztendő alatt 1653-ra szaporodott, 5446 falura kiterjedő működéssel, majdnem félmilliónyi taggal, akik öt év alatt 21 millió koronát takarítottak meg.

Itt álljunk meg egy kissé.

Ennek az öt esztendőnek a gyümölcse az a 21 millió korona, amely a magyar földmives és kisiparososztály ládafiában maradt, kétszeresen számítható, mert figyelembe kell venni azt is, hogy tán soha olyan megpróbáltatáson keresztül nem ment a mi népünk, mint ez alatt az idő alatt. Rossz, vagy közepesnél is silányabb természetű eredmények, az ipari pangás és egyébként is megnehezült az idők járása a szegény magyar nép fölött.

A kisemberek falusi bankjai életképességére vallanak, hogy ily óriási összeget tudtak megtakarítani a nehéz megélhetési viszonyok között. Ezekben a szövetkezetekben a kisgazda és kisiparososztály megtalálta csakugyan azt az esz-

közt, amely az ő fölségélyezésére és megerősítésére szolgál.

Az igazságügyminiszter látva a hitelszövetkezeti téren elért jelentős sikereket, elhatározta, hogy egy teljesen külön álló szövetkezeti törvényt alkot, mely a gyengét, a védtelen vagy védekezni nem tudót védelmébe vegye az őt kizsákmányoló erősebbel szemben. Erre a törvényre égető szükség van, mert ugy a fővárosban, mint a vidéken egyaránt gombamódra elszaporodtak az u. n. koronaszövetkezetek és egyéb hasonló alakulások, melyek a szövetkezés népszerűnek beváltott címe alatt nem egyebek, mint szipolyozó műhelyek.

Az új törvényjavaslatot Nagy Ferenc dr. orsz. képviselő készítette, ki régi szövetkezeti ember, akinek munkálkodása ismeretes a magyar közönség előtt. Az ő tervezete így akarja a szövetkezeteket átalakítani, hogy azok nagy céljuknak és hivatásuknak megfeleljenek.

Mi, kik a magyar nép sorsát, boldogulását, jólétét szívünkön viseljük, őszinte örömmel üdvözöljük az igazságügyminisztert és lelkes munkatársát, akik a kisemberek bankjainak szaporítását célozzák az új törvénytervezettel!

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az országgyűlésről szóló tudósításunkat a múlt héten azzal végeztük, hogy *Bánffy Dezső* báró volt kormányelnök s az újpárt elnöke tartotta meg beszédét a magyar nemzeti politikáról; beszéde megrázó ködtatta a kormánypárti szíveket, nem sértett ámbár meg senkit sem, de leleplezése, egyenessége, őszintesége kinosan hatott a mostani vezetőségre, úgy hogy elsőbbsen *Héderváry* gróf, majd *Tisza István* gróf miniszterelnök válaszoltak *Bánffy* báró beszédjére. *Tisza* egykissé kiméletlenül is bánt el volt kormányelnökével, akit, míg a hatalom poleán ült, folyton és hűségesen támogatott.

Különben az egész hetet igénybe vette a költségvetési vita. A néppárti *Molnár* János a költségvetéshez szólva, az egyházpolitikai kérdéseket feszegette, míg a Kossuth-párti *Babó* Mihály a kormány iránti bizalmatlanságának adott kifejezést rendkívüli hatásos beszédjében.

A hét jelentősebb eseménye különben az *ötórás ülés*szak, melyet a honatyák szerdán kezdtek meg. Az ülések meghosszabbításáért az ellenzék alaposan meg is táncoltatta a többséget. *Károlyi* József kor-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VÁSARHELYEN.

mánpárti képviselő szabadságot kért a t. Háztól. Méregbe jött ezért az egész ellenzék, mert akkor, mikor a törvényhozásnak annyi a teendője, ne menjenek el a törvényhozó urak szabadságra, hanem dolgozzanak.

Olay Lajos mindjárt az ülés elején felvetette a Ház határozatképességét s ennek konstatálását követelte. A tanácskozást vezető Prezel Dezső elnök kénytelen volt elrendelni a jelenlevők megszámlálását s minthogy kitünt, hogy a Ház határozatképtelen, mert nincs jelen száz képviselő, az ülést fel kellett függeszteni. Szünet után aztán az elnök kérte konstatálni a Ház határozatképességét, minthogy még mindig nem volt együtt száz képviselő, elrendelte a névsorolvasást. Ennek az az értelme, hogy aki a névsor olvasásánál nincs jelen, az a házszabályok szerint elvesztí képviselői tiszteletdíját a névsorolvasás napjától kezdve mindaddig, míg távollétét a képviselőház elnökénél elfogadható módon nem igazolja. A névsorolvasásnál a Kossuth-pártból nyolcan voltak jelen, a nemzeti pártból hárman, az Ugron-pártból azok a képviselők, akik a nevek olvasása után érkeztek, sorban fölmentek az elnöki emelvényre, hogy jelenlétüket utólag igazoltassák az elnökkel. A névsorolvasás eredménye szerint a Ház most határozatképes volt.

A csütörtöki ülésen aztán fölvonultak az ellenzéki szónokok újból. Molnár Jenő Ugron-párti kijelentette, hogy késhegyig menő harcot indítanak a kormány ellen, míg Pap Zoltán azt bizonyíttatta, hogy ilyen veszedelmes kormánya még nem volt Magyarországnak, mint a mostani. Veszélovsky nemzetiségi képviselő beszédével zárult be a költségvetési vita. Ekkor jutott szóhoz Tisza István miniszterelnök s féktelenül nekirontott Bánffy Dezső bárónak, aki még nem is olyan régen vezére volt a többségnek. Valósággal legyűrte a vezért, akinek zászlóbontását játéknak nevezte.

Az ellenzék zajos közbeszólásokkal kísérte a kormányelnök huszáros vagdalkozását, akinek támadásaira Bánffy Dezső báró talpraesetten válaszolt. Az ellenzék zajos helyeslése közt jelentette ki, hogy nem követi Tiszát a személyes kérdésekben. Szóló mint kormányelnök törekedett az önálló vámtérület előkészítésére. Az új pártvezér különben kijelentette, hogy az isehli záradék Lukács pénzügyminiszter munkája volt.

Válasz egy régi előfizetőnek.

Kedves levelet kaptam egy régi előfizetőntől, de szabadságon voltam és nem én válaszoltam rá, hanem a szerkesztéssel megbízott egyik munkatárs. (A felelős szerkesztőnk furdőre ment szintén.) A levélre adott felelet nem elégitette ki a kérdezőt, tehát mégegyszer írt. Jól tette, áldja meg az Isten érette. Itt adom a második levelét szóról-szóra:

Kis-Hegyes, 1904 június 28.

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Tévednek Önök, t. Uraim, amikor azt hiszik, hogy a 26. számban adott feleletükkel megelégszem. Arra ugyan, hogy leányok-e vagy asszonyok, hát megfeleltek, ha jobban nem áll módjukban t. Önöknek, mint ahogy én hittem. Én ugyanis azt hittem, hogy t. Önök már legalább is a címről meg tudják állapítani azt. Mert — így gondoltam — hátha nem is az a teljes címük, az az egyszerű név, amit a megfejtők közt kiírnak, hanem p. o. Nagy Istvánné, szül. Szőke Erzsike. De, hogy röviden legyen, hát csak Szőke Erzsikét írják ki és én erről azt hiszem, hogy leány. No de hagyjuk, ha nem úgy van, mint ahogy én vélekedtem, ez különben is mellékes. De hogy falusiak-e vagy városiak, ez a legfontosabb előttem és erre nem feleltek, amiből a legtöbb tapasztalást meríthetném, még pedig kulturális szempontból! Bocssassanak meg t. Uraim, hogy ennyit írok, de megvallom az okát is. Hátha én azt tudom, hogy falusiak (mint jó magam is), akkor nekem az feltűnő és én is csak örvendeni fogok azon, hogy már ime lassanként az irodalom iránti érdeklődés a kunyhókban is kezd terjedni és nemcsak a férfiaknál, hanem a nőknél is! Ott pedig, ahol a talányrocat felől sem közönyösek még a nők sem, ott, azon a vidéken már némileg műveltségnek is kell lenni.

És arra kíváncsi voltam, hogy vajjon a fiatalabbjai közt terjed-e vagy az öregebbjei közt? Mert hisz én is fiatal vagyok.

Itt környékünkön — sajnos — nem úgy van. Többször megbosszantottuk már itt engem, mert ha szóba hoztam is az olvasást vagy irodalmat és ajánltam, amiből sok jót és hasznosat tanulhatnak, azzal feleltek, hogy az sem tudja, aki írta, az is csak olyan darab kenyeret eszik meg, mint ők maguk.

Tisztelettel

Kiss József Henrik.

Kedves régi előfizetőm! De bizony megírom én, hogy kik azok a talánymegfejtők. Már hogyne írnam meg. Jól esik a szívemnek, ha más is megtudja. Csiszár Katica, az egy 10 éves falusi kis leányka, a Csiszár József bátyám leánya. Külön levélben is megköszönte a nyere-ménykönyvet. Kőváry Jánosné egy szépírású asszony, szintén vidéki. Horog Klárka is falusi kisleány lehet, mert fiutestvérével, Lászlóval küldi be a megfejtéseket. Joó Mariska, Beke Piroska, Renner Ida, mind falusi leányok, kézírásukból ítélve nehéz mezei munkával is foglalkoznak. Sass Jolánka, Kalmár Emma már az iskolázott leányok közé tartoznak. Sokkal szebb írásuk van, mint nekem. De aztán igen sokan vannak ismét vidéki eányok és asszonyok, akik lapunk talányait megfejtik. Sőt Gáspár Annuska (Bardoc) még talányt is küldött be.

Talánysínálóink között van földműves (Nagy János, Tabi András, Maza József stb.) Vannak tanítók: Lengyel Ferenc, Blücha Ferenc, Gergely Ferenc stb.). Igen érdekes és eredeti talányokat szokott küldeni Fekete Antal vasuti őr is.

Ezekből láthatja kedves régi előfizetőm, hogy a megfejtők majdnem valamennyien vidékiek. Az asszonyok neveit mindig külön jegyzem. A megfejtőknél először a leányokat sorolom fel, azután az asszonyokat, majd a férfiakat és végül az egyleteket, olvasó köröket. A férfinevek között van egy pár tanuló neve is, aki az édes apja helyett beküldi, de földművesnépünknel is sokan

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váczi-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá: „AGRÁR-DRILL“ tolókerekes rendszerű sorvetőgépeit, aczéllöntésű ekefővel ellátott EKEIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

vannak fiuk és nagyok, akik a talány megfejtésén törik a fejüket. Az persze a legérdekesebb, amikor előre megírják, hogy nyerni akarnak. A pontos sorshuzásnál pedig ez nem igen lehet.

Köszönöm a szives érdeklődését. Azt hiszem, soraimban a kívánt választ megtalálta. Üdvözli

Péterfy Tamás, s.-szerkesztő.

Orosz-japán háboru.

A szárazföldi hadműveleteket most már végleg megakadályozza a Mandzsuriában beállott esőzés. A keletázsiai harcstérrel a múlt hét végén az a hír érkezett, hogy a japánok Port-Arturnál ismét elsüllyesztették az oroszoknak egy nagy csatahajóját. Az oroszok vesztesége már eddig is igen nagy.

Az európai nagyhatalmak a két ellenfél kibékítésére már lépéseket tettek; a francia és angol nagykövetségek hiradása szerint nem lehetetlen, hogy a háboru döntő ütközet nélkül is véget ér. Az orosz cár is a békét óhajtja. Oroszországban különben már a békepárt kerekedett felül.

Mandzsuriában a Motjen-szorosban az oroszokat a japánok visszaverték; háromszor ismételték meg a támadást, míg végre teljesen visszavonultak az oroszok, akiket a japánok három mértföldre üldöztek.

Ha nem esálnak a Londonon keresztül érkezett táviratok, úgy Liaojang közelében nagy csata volt, melynek eredménye még ugyan nem ismeretes, de előre is sejthető, hogy abban az oroszok huzták a rövidebbet.

Igen jelentős dolog, hogy megint hir jön arról, hogy a japánok már Mukdennél járnak s ott akarják elvágni az oroszok visszavonulási útját s az is nevezetes, hogy a japánok egy év alatt egy millió katonát is képesek kiállítani. Ha ez igaz, úgy a háboru sorsa meg van pecsételve, mert Oroszország képtelen lesz élelmezni egy akkora hadsereget, mely a japánoknak meg bírna felelni.

A rőfös hosszú orosz jelentéseket apróbb felderítő mozdulatokról és előőrsi csatározásokról nem is érdemes lenyomatni. Ezekből senki sem lesz okosabb. A Liaojang körül állítólag elkezdődött nagyobb ütközetről sem érkezett újabb esemény hire.

Úgy látszik, hogy Port-Artur körül van legmelegebb mostanában. Ott — amint látszik — napról-napra harcognak s valószínű, hogy a háboru legközelebbi nagyobb eseménye Port-Artur eleste lesz.

Egyre hirdetik, hogy a mandzsuriái harcstéren a japánok mult heti visszavonulásának, vagyis jobban mondván a további előnyomulás megszüntetésének esel lesz az oka. S már kiderül, hogy tisztán a taktika okozta az oroszoknak azt a pillanatnyi örömet, hogy hirdethessék a könnyenhiőknek a hadiszerecsene megfordulását, hogy most már ők támadnak s ők üldözik a japánokat.

A japánok t. i. foglalkoztatni akarták az oroszokat mindenképp, hogy csak ne vonuljanak egyfolytában gyorsan vissza s ne sikerüljön megszöknök.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Az erkölcsi tartalom érvényesülése a hitelszövetkezetekben.

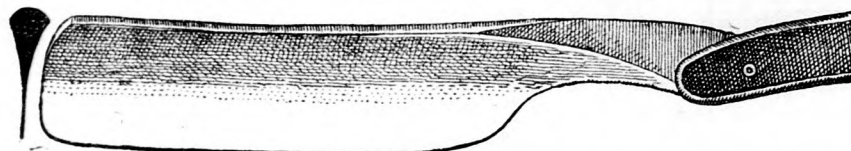
A Kaposmegyei szövetkezetek évi közgyűlésekor több érdekes előadás is volt — mint ezt lapunkban is megírtuk. Megszivlelni való tartalmáért közöljük a *Szalóky* Dánielét.

„Nem úgy van most, mint volt régen...“ „Megnehezült az idők járása felettünk...“ A gyenge termés, olesó gabona-árak, a sertésvész, a filokszera, a több rendbeli fokozódó terhek súlya és — valljuk be őszintén — az életmód, ruházkodás, élvezethajhászás nagyobb-nagyobb igényeinek kielégítése miatt gondok nehezdednek földmives gazdáink vállaira. Az eladósodás és tönkrejutás vészmadarai röpködnek fölöttünk. Fáj lelkünknek, ha ezt az istenadta jó magyar népet anyagi sülyedésbe esni látjuk! A kótyavetyére felhívó dobpergés az ősi portákon, — a vándorbot a földmives-munkás kezében: megdöbentik a fajunkat hibáiban és fogyatkozásaiban is szerető sziveinket!

Igen, mert az anyagilag tönkrement ember meghasonlott önmagával is s mint ilyen, könnyen felhasználható eszköze lesz a társadalmi rend felforgatóinak. Jogait elveszítvén: kötelességet sem érez magában a társadalom, az egyház és haza iránt. Elveszíti sokat érő, független, szabad gondolkodását és önállóságát; mert „az üres zsák fenn nem állhat“. Üresen maradt portájára idegenek telepedhetnek le az önhaszonlesés sivárságával; egyháztársadalmi, emberbaráti s egyéb hazafias irányzatú intézményeink kicsinylésével; a rideg, fásult szív érzéketlenségével.

Ily helyzetben valóságos honmentő munkát végez minden ember és minden oly intézmény, amely földmives gazdáink nehéz helyzetén segít, bágyadt szívükbe önbizalmat önt s a vándorbot helyett az elejtett és megsiratott munkaeszközt adja vissza.

Hála Istennek, sokan vannak a nemeskeblű emberbarátok s a szivjóságban is gazdag nagybirtokosaink között olyanok, kik intézményes alkotások, sőt közvetlen segítéyzések által e tekintetben is hatékonyan támogatják földmives testvéreinket. E mellett az államkormány kezdeményezésére, erkölcsi s anyagi támogatás mellett rendszeresített gyakorlati előadások; a díjazással egybekötött, a gazdálkodás fejlesztésére irányuló versenymérkőzések; a lengyárak, a földmives iskolák, a vincellér-képzők, a gazdasági körök, a tejszövetkezetek is stb. mindmennyi vérátömlesztési tényezőök csüggedt kiscgazdáink galvanizálására és lábra állítására. Benső örömmel szemléljük, hogy a már-már végromlásba merülő földmiveseink közül mily sokan kiküzdtek maguknak (a szorgalmas munka, a gondos takarékoság s az

Ujdonság borotvákban!

Melék nagy feltűnést keltettek kitéző minőségük és olesó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönőlevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cserélve és így minden kockázttal ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni. A borotvák árai: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési czim: WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.

említett kisegítő eszközök felhasználása mellett) a jobb sorsot, az anyagi jobb helyzetet.

Azok között a tényezők között, melyek válságos helyzetbe jutott kisgazdáinkat hathatósan kisegítik és boldogulásukat előmozdítják: egyik legáldásosabb intézmény a hitelszövetkezet. Mi falusiak láttuk legkövetlenebbül, mint küzdött a földmivesgazda a szivtelen uzsora — a pénzintézetek drága-kamatos pénze — a zsugori és lelketlen tőkepenzések méregdrága kölcsöne s az ezek részére még ráadásul kikötött robot munkák súlya és terhe alatt! A hitelszövetkezetek felállításával — hála Istennek! — szebb és jobb napok derültek fel kisgazdáinkra. A hitelszövetkezetek törvény által szabályozott működése és kedvezményei megszélidítették és önmérsékletre szorították a pénzintézeteket; megjamborították a keményszívű tőkepenzéseket. 5—6% mellett — az intézeteknél irásdíjak nélkül — s a kedvezményekben egymást tullicitáló törlesztéses kölcsönök ajánlgatásával édesgetik magukhoz kisgazdáinkat. Ez öröndetes fordulatot — a kedvezőbb pénzügyi helyzet mellett — valójában hitelszövetkezeteink előnyére és dicséretére jegyezhetjük fel. Egy-két évtized bizonyára meg fogja hozni a szembetűnő javulást kisbirtokosaink anyagi helyzetére és boldogulására nézve!

A hitelszövetkezet tagjai ezért őszinte bizalommal, igaz tisztelettel és benső hálával adózhatnak a hitelszövetkezet megalkotói, központi vezetői, szakértő ellenőrei, a falusi hitelszövetkezetek igazgatói és tisztviselői iránt; annyival inkább, mert ez érdemes urak és becsületes atyánkfiaiak jobbára csak ebből áll a fizetésük és lelkük azon megnyugtató tudatában, hogy jót tettek felebarátaikkal.

Eppen ezen erkölcsi kötelességekről kívánok ezuttal egyetelmást említeni.

Fenséges gondolat volt az államkormány részéről egy ilyen áldásos intézmény létesítése — felruházva az ennek fennállását és virágzását előmozdító kedvezményekkel, mint p. o. a bélyeg- és adómentesség, elsőbbségi jog a lefoglalt tárgyak árához; a központi — gondos körültekintéssel végzett felügyelet és irányítás; a megyei szakértői ellenőrzés közvetlensége stb. S mindezek ugyszólván ingyen, a szövetkezetek megterhelhetése nélkül támogatják ezen áldásos intézményt.

A nagyközönség nem is sejtí, hogy a központ milyen lelkiismeretes nagy munkával őrködik a legkisebb falusi hitelszövetkezet érdekei felett is. A megyei hitelszövetkezetek szövetségének elnöksége — nálunk is például — milyen atyai jóindulattal s körültekintő gondoskodással fáradozik a kebelbeli legkisebb szövetkezet javára és előmenetelére is! Ezen mindenre kiterjedő figyelemnek és lankadatlan munkásságnak nagyságát és arányait csak a hitelszövetkezetek ügyvezető tisztviselői látják tiszteletreméltó

valóságában. Erkölcsi kedves kötelességet teljesítünk hát, ha tagtársainkat illő tiszteletre és benső hálára serkentjük ezen jöltevőik iránt.

A számvizsgáló ellenőrök szakszerű, tapintatos és sok fáradsággal járó munkálkodásának már szem- és fültanui az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjai is. Az ügyvezetés és szakszerű elkönyvelés titkaiban járatlan falusiak — ugy-e bár? — ugy várjuk és fogadjuk a kiküldött ellenőrt, mint a fiuk az édes atyjukat. Megyénkben, Somogyban legalább így áll a dolog. Milyen bársony-puha kézzel érinti a szakértelem hiánya miatt megtévedt, vagy mulasztó tisztviselőt! Igaz tiszteletünk és benső nagybecsülésünk arányaival kell, hogy honoráljuk érte!

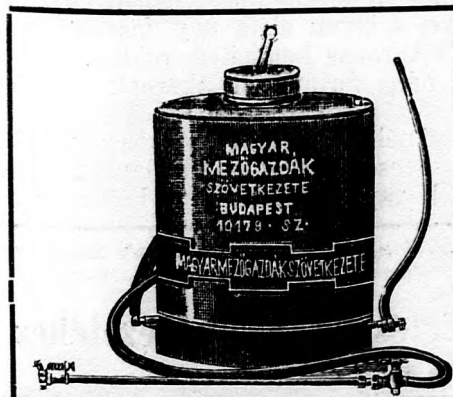
A szövetkezetek helyi tisztviselői, igazgatói, felügyelői is — mint tudjuk — megfizethetetlen munkát teljesítenek az ügy- és könyvvezetés, a pénzkezelés nagy felelősséggel, sok kellemetlenséggel járó dolgainak elvégzésével! Oly sok igény és várákozás kielégítése, oly sok érdek-ellentét kiegyenlítése vár a vonatkozó törvény, alapszabály, ügyrend korlátai közé szorított igazgatóra és tisztviselőre, hogy el sem lehet sorolni! Küzdenie kell a könnyelmű költségek és adósságesinálás ellen; utjába kell állania a mértéktelen dobzódásnak; segítenie kell a dolgozni szerető becsületes szegényt; türelemre kell intenie az időelöltti kamat-leszállítók „hazabeszélő“-it, hangoztatván (még az ideig-óráig tartó meggyanusítás dacára is) a tartaléktőke szaporításának szükségességét; őrt kell állania a hitelszövetkezet érdekei mellett a sógorság, komaság véd- és dacszövetség ellenében is; szoktatnia kell a közönséget a rendre, pontosságra, gazdasági ügyvitelre, önmérsékletre, önuralomra stb. S mindezeket miért? Ügyszeretéből, a boldogabb jövő előkészítését munkáló, ideális célokért hevülő lelkesedésből! Az a díjazás ugyanis, amit ezeknek a hitelszövetkezetek itt-ott adnak és adhatnak: megközelítő ellenértéket sem nyújtanak a felelősséggel teljes munkáért, kellemetlenségeikért!

Megfizetni nem is lehet az ebben a munkakörben végzett dolgokat pénzzel. Fizessünk hát ezeknek is a bizalom, elismerés, tisztelet és hálaérzelem sokat érő arányaival!

Szeretném ezt minden szövetkezeti tagtársnak szemtől-szembe megmondani. Mert ha a bizalom, tisztelet és elismerés napja tiszta fényében ragyog be a szövetkezetek irodáiba: kellő táplálékot és megerősítést nyer ott az önzetlenség, magasabban szárnyal a hófehér tiszta idealizmus, megjutalmaztatik a közzjóért lelkesedő ügyszeretet!

Igy lesznek ott mindenek ékesen és szép rendben! Adja Isten, hogy úgy legyen!

Szalóky Dániel.

Rézgálicz, sublimált kénpor, dr. Aschenbrandt-féle bordói- és rézkénpor, raffiaháncs, juttafonál, metszőollók, ojtókések és ojtó gummszalagok beszerzése végett forduljanak a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.,

hol a szövetkezet czégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű hazai gyártmányu permetező is beszerezhető.

Ara rézdugattyu tárcsatokkal **34** korona.

• B. jegyü öntöttvas dugattyu tárcsatokkal **28** korona.

Gabonarakar-szövetkezet Margittán. A margittai hitelszövetkezet a vele szomszédos kétyi, mieskei, monostorpetri és szunyogdi hitelszövetkezetekkel együttesen a margittai vasúti állomáson szövetkezeti gabonarakart szándékozik felépíteni. Tallián földmívelésügyi miniszter a magtár építési költségeihez 10,000 korona állami segílyt engedélyezett.

Gyármunkások fogyasztási szövetkezete felállítása körül nagyszabású mozgalom indult meg.

A magyar vasművek és gépgyárak egyesületének közelebb megtartott igazgatósági ülésén Láng Lajos gyárigazgató tette azt az indítványt, hogy a gyári hivatalnokok és munkások részére a budapesti egyesületi gyárak közös szövetkezetet alakítsanak. Ezt az indítványt a jelen voltak szimpátiával fogadták és albizottságot küldtek ki a kérdés tanulmányozására.

Uj fogyasztási szövetkezet alakított Lukszénszky Zsigmond báró a vas megyei Városhodász községben. Elnöknek megválasztott: Schulez József, alelnök: Sodich János. Igazgatósági tagok lettek: Wallner György, Háromy Ignác, Klein Mihály. Felügyelőbizottsági tagok: Wallner János elnök, Fleck Pál, Adelman József, Sagmeister Antal, Hajszáni Lajos, Adelman János, Wallner Ferenc, Klein János, Arohold Mátyás, Adelman György, Wursits Péter, Bruckner Mihály.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

 1904 július hó elsején új előfizetést nyitottunk a „FÜGGETLEN UJSÁG“-ra.

Akinek előfizetése június hó 30-án lejárt, azt kérjük, szíveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat szétküldöttük.

Előfizetési ár : _____

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
negyedévre 1 korona 50 fillér.**

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programmunk „*a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése*“. Ennek a mi programunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentúl is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnk arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtassa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetőségéhez képest terjeszteni. Hazafiui tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

TÖRVÉNYKEZÉS

Örökös rabság. Verejtékező homlokkal munkálta Rebék József a kecskeméti tanácstól kiarendált tanyaföldjét s nem is gondolt arra, hogy alig huszonegyéves felesége tiltott viszonyt folytat Szijjártó Gáborral, a legközelebbi szomszédal. Az asszony egyre unszolta kedvesét, hogy tegye el láb alól megunt férjét. Tavaly december tizenharmadikán abban állapodtak meg, hogy Szijjártó az ablakon keresztül vadászfegyverével agyonlövi Rebéket s a bűnös asszony e végett el is rakta az ablak párkányáról virágait és félrehuzta a függönyt. A napi munkától fáradtan már az igazak álmát aludta a gazda, amikor az esti órákban megérkezett az orgyilkos. Egy párszor vállára emelte a nyulsőrétre töltött fegyverét, de megint visszakarta s rekedt hangon rászólt az asszonyra:

— Rózsai, te! Takard ki az emberedet, hogy jobban célozhassak!

Rebékne engedelmességet, a lövés eldőrdült s a szerencsétlen férj meghalt. A csendőrség csakhamar kézrekerítette a gyilkosokat, akiket a kecskeméti esküdtbíró életfogytiglani fegyházra ítelt. A Kuria szüneti tanácsa a benyújtott semmiségi panaszokat visszautasította.

Jó pénzért hamis bankó. Szinte csodálatos, miképen lehet még valakit azzal a mesével megcsalni, hogy a minisztérium megeresztette a bankóprést s most, hogy a fölöslegesen tuladhasson, egyszeres pénzért négy-ötszöröst kínál megvételre. Nyitray István félegyházi koresmáros felesége is elhitte a mesét s hiszékenységét ezer koronája bánta meg. Hirtelen akart meggazdagodni s a csalók pénzével együtt eltűntek. A kárvallott asszony boszut esküdött, mit csakhamar alkalma is nyílt beváltani. Ez évi május 10-iki országos vásáron nagy titokban megszólította őt Darányi Györgyné, hogy nem vesz-e jófajta hamis pénzt? Nyitraynének eszébe jutott gyalázatos fel-sülése s megkérdezte az asszonyt:

— Osz tán sok van-e?

— Akad annyi, a mennyi csak kell, volt a válasz. Csupa ötkoronás, jó pénz, de ha nem oly sürgős, nemsokára százások is lesznek.

A két asszony abban állapodott meg, hogy másnap találkozni. Előzőleg azonban Nyitrayné a csendőrséghez szaladt, ahol azt a tanácsot kapta, hogy ne egyedül menjen a találkára, hanem vigyen magával két embert is tanu gyanánt, akik szintén fognak pénzt vásárolni. A két ember a csendőrség megbízottja volt. Darányiné elvezette őket a vasúti állomás felé, ahol az országuton felemelt egy kilométert jelző követ s kivett alóla egy fazekat, mely tele volt csupa ötkoronás hamisítványokkal.

— Azután hány forint árut akarnak megvenni belőle, kérdezte vevőit.

A két férfi szó nélkül elvette a fazekat s az asszonnyal együtt bevitte a csendőrséghez. A budapesti büntető törvényszék tíz hónapi fegyházra ítélte Darányinét.

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utcza 10. szám.

• MI UJSÁG? •

Gimnázista főhercegnő. Mária Valéria főhercegnő asszony legidősebbik leánya, Erzsébet Franciska főhercegnő a minap fényes sikerrel tette le az első osztályból a vizsgát a bécsi Schotten-gimnáziumban. Erzsébet Franciska főhercegnő az első leánytagja a királyi háznak, aki gimnáziumi tanulmányokra szánta magát. Ugyancsak a minap vizsgázott kitűnő eredménnyel az első gimnáziumban Erzsébet Franciska főhercegnő fivére, Ferenc Károly főherceg is.

Erzsébet-szobor Nagy-Tétényben. A Nagy-Tétény községhez tartozó Diósárok-nyaralótelep tulajdonosai e hó 3-án leplezték le a telep parkjában Erzsébet királyné mellszobrát. A szépen sikerült emlékmű Keszler József szobrász mintája után Hirmann Ferenc öntődjében készült. A leleplezési ünnepélyen Tetry József esperesplébános magas szárnyalású beszéd kíséretében adta át a szobrot Tétény község elöljáróságának. Aztán Maloschik Erzsike szavalta el az „Erzsébet királyné mennybemenetele” című költeményt, mire az ünnepély a „Himnusz” eléneklésével ért véget. Este lakoma volt, amelyen Tetry József plébános a királyi családra üritette poharát. Aztán Horváth József káplán köszöntötte fel a hölgybizottságot, akik élükön Maloschik Jánosné és Holdonner Ignácé urnókkal legtöbbször fáradtak a szobormű létrejövetelén. Este fényes tűzijáték fejezte be az ünnepélyt.

Lukács Béla siremléke. Az oly szomorú véget ért volt kereskedelmi miniszter sírja a Kerepesi temető Deák-mauzoleuma mellett eddig jeltelenül állt. Tisztelői az általa alapított zalathnai kőfaragó iskola kiváló növendékeivel egy hatalmas és művészies siremléket állítottak fel e napokban, mely úgy méretei, mint a szép acélszürke erdélyi márvány kiváló szépsége által egyik disze a temetőnek. A siremlék már teljesen készen áll, de csak október első felében fogják ünnepélyesen leleplezni.

Rákóczi emléke. Privigyé és Bajmóc községek hazafias közönsége szövetkezve a privigyei kaszinóval s az összes privigyei egyesületekkel, annak emlékére, hogy kuruc őseik kétszáz évvel ezelőtt foglalták el Bajmóc várát a németektől, e hó 10-én Rákóczi-ün-

pet rendeztek a kassai Rákóczi-szoboralap és a FMKE. javára.

Millió ezüstszállítvány. Szabadkáról írják, hogy az ottani forgalmi főnökséget értesítették, hogy a szerb kormány e napokban egy millió százezer korona értékű tiszta ezüstöt küld Kőrmöcbányára, hol Péter király arcképével új ezüstpénzt vernek. A tömérdek ezüstöt nappal szállítják s éjszaka katonák vagy esendőrök ügyelnek fel rá.

Mikor a kisbíró dobol. Jóizü eset történt nemrégiben egy bácskai községben, amelynek rendes hetivásárjai vannak. Ezeket a heti sokadalmakat rendszeren csütörtöki napon szokták ott megtartani. Nemrégiben azonban úgy jött egyszer, hogy egy csütörtökre valami munkaszünetes ünnepnap esett, amiért is a rendes hetivásárt szerdára tették át. Hogy ezt mindenki tudomásul is vegye, kido-boltatták a kisbíróval. A nyilvánosság közvetítője meg is ragadta a dobverőt és hangosan hirdette: hogy

— „tudtára adatik mindenkinek, akit illet, hogy a a jövő szerdán csütörtök lesz, mert csütörtökön vasárnap vagyunk!”

És, mint aki dolgát nagyon jól végezte, keményen megpörgette a dobort.

Konzulatusaink magyarsága. A magyar pénzzel fizetett konzulatusok igazán fizetett ellenségei a magyar államezme és a magyar nyelvnek, amit gyászosan bizonyít az *antwerpeni* magyar-osztrák konzulatus felirása is. Négy nyelvű ennek a felirása: német, holland, francia és olasz, csupán egy magyar szót nem lehet találni rajta még aranyért sem.

Matyás-szobor Gömörben. Sajó-Gömörön kegyeletes ötlete támadt Sontagh Zoltánné urnőnek s ez a szép terv most a megvalósítás küszöbéhez jutott. Ugyanis azon a dombon (a sajógömöri várhegyeligen), ahol a monda szerint Matyás király megkapáltatta a kényes udvari népet, föl akarják állítani a nagy király mellszobrát. Erre a célra néhány száz koronát már gyűjtöttek is s így nemsokára testet ölthet a szép és hazafias eszme.

Új hajógyár Fiumében. Fiumében ujabban egy társaság, amely harmadfél millió korona alaptőkével rendelkezik, a magyar kormányval tárgyalást folytat egy hajógyár fölállítására iránt, a melyben kereskedelmi és hadihajókat fognak építeni.

Nagy tüzek Amerikában. Halifaxból jelentik, hogy az angol kormány tulajdonában levő Sydney erősségben a Cap Breton szigeten több napig óriási tűz dühöngött. — Egy másik hír szintén óriási tűzvészről jelent, mely Bostonban a „Boston and Mayne” vasut gabonaelevátorát pusztította el. A kárt egy millió dollára becsülik. Az „Austrian Allant-Line” egy gőzöse is tüzet fogott, de sikerült kivontatni. A legénység egy része ijedtében a vízbe ugrott, miközben hárman a vízbefultak.

Rovar és husrostos

„Orpington” melasse baromfi abraktakarmány

felülmul és pótol —
minden más takarmányt

tartalmaz: **melasset** (20% cukortartalommal), **buzakorpát, tengeri darát, kendermag pogácsát, foszforsavas meszet, rovar és husrostokat.** **Ára 10 korona 50 kilogrammonként.**

Előnyei: **feltűnő gyors hizás, korai tojóképeség, kitűnő husképzés, szaporodó tollasodás, feltétlen sulyszaporulat minden más takarmányozással szemben.**

Erőtakarmánygyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Tótmegye.

Központi iroda: Budapest, IX., Üllői-ut 117.

(Telefon 51—32.)

Szepes-Ófalu pusztulása. Megirtuk már, hogy Szepes-Ófaluban óriási tűzvész pusztított, amely másfél óra alatt 58 lakóházat, 63 melléképületet és csüört hamvasztott el; de odaveszett sok háziállat és tömerek aprójószág is, mert a nagy szárazságban a tűz gyorsan terjedt és mindenki csak saját és hozzátartozói életének megmentésére gondolt. A lakóházak és melléképületek fából voltak és teljesen földig égtek, úgy, hogy helyüket is csak égő üszkök jelzik. Leégett a járásbiróság, a takarékpénztár és a pénzügyőrségi laktanya is. A határszéli községben nagy a nyomor a tüzkárosultak közt s a megye széleskörű mentőakeiót indított. A kárt 150,000 koronára becsülik.

temetetlenül heverő disznókat elhordják és minden ártalom nélkül megeszik. A cigánynak — úgy látszik — olyan gyorma van, hogy még a döghus sem árt neki.

Ujabb boxer-lázadás. Sanghaiból olyan hír érkezik, amely arról tanuskodik, hogy a japániaknak Mandzsuoországbán elért sikerei már megszülték a rossz visszahatást, amelytől Kinában féltek. Naacsangban, Kiangszi tartomány fővárosában boxer-lázadás tört ki. A kormányzó azonnal lépéseket tett, hogy a mozgalmat elnyomja, de kevésre becsülte a lázadók számát, akik fölényben levén a kormányzó

Tarlószántás.

Magyar áldozatok az elégett hajón. Nehány héttel ezelőtt történt, hogy a „General Slocum“ nevű kiránduló hajó New York közelében elégett s mintegy ezer utasa elpusztult. A borzalmas katasztrófának áldozatai között magyar emberek is voltak. A magyar áldozatok számát még nem állapították meg, de már eddig is kétségtelen, hogy a katasztrófánál a következő magyar származású emberek veszték el: özvegy Tóth Istvánné, ennek leánya, két unokája és vejének anyja, azután Haag Zsuzsanna és három leánya, Justh Józsefné és három gyermeke, Rothman Elza és két gyermeke, továbbá Waisz Matild és öt gyermeke.

Hármas ikrek. Markovics Frigyes temesvári szabómester felesége, aki már eddig is nyolc élő gyermeknek az anyja, a múlt héten hármas ikreket szült, egy fiút és két leányt. Az újszülöttek, valamint az anya a körülményekhez képest eléggé jól érzik magukat.

Mitől hizik a cigány. A Szekszárdhoz közel fekvő Ózsák pusztán nagy mértékben fellépett a sertésvész úgy, hogy már 160 darab elhullott. A határban tanyázó kóbor és teknővájó cigányok az erdőben

esapataival, a csapatokat visszaverték és ezek kénytelenek voltak a legnagyobb sietséggel visszavonulni. Attól tartanak, hogy a mozgalom jobban is elharapózik.

Meggyilkolt levélhordó. Strassburgban az elszászi Schlittstadtban gyilkosság történt. Egy ismeretlen fiatalember, aki Richard Antalnak mondotta magát, szobát bérelt a városban. Minap beállított hozzá Erltd levélhordó egy kisebb összegű pénzutalvány-nyal s mialatt a pénzt leszámolta, a gonosztevő nyakszírt szurta a levélhordót, a ki menten meghalt. Richard kirabolta áldozatát és megszökött. A vizsgálat kiderítette, hogy a gyilkos maga címezte önmagának a néhány márkányi küldeményt, hogy megrabolhassa a levélhordót. Ez az eset azonos a kolozsvári pénzeslevélhordó meggyilkolásával. A büntetés ott is bizonyára akasztás lesz.

Galambok kedvelője.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Tarlóhántás.

Javában folyik az aratás; a gabona kereszt-sorokba került és ezzel bekövetkezett a jövőbeli termés előkészítésének egyik legfontosabb alapvető munkája, a tarlóhántás.

E hasznos munka rendkívüli jelentőségével e lapok hasábjain már többször foglalkoztunk. De mert az alföldi és általában az ország keleti részén lakó gazdaközönség közt sehogy sem bír szokássá válni, legfőbb ideje, hogy most az aratás derekán, ismételtén föl hívjuk a gazdaközönség figyelmét a tarlóhántás hasznos és szükséges voltaira.

A föld termőerejét a bőséges trágyázás és mély szántással tarthatjuk fenn és fokozhatjuk. Hogy azonban e termőképességét teljesen kifejthesse, szükséges, hogy minden gaztól gondosan megtisztítsuk, mert a legjobb föld sem terem, ha elgazosodott. Ahol a kapások és a takarmány sűrűn váltakoznak a gabonafélékkel, ott a gazirtást elvégzi a gyakori kapálás és a zöldtakarmány kaszálás, ámbátor a tarlóhántás itt sem fölösleges. Am ott, ahol a gabonát gabona után vetik és csak minden harmadik-negyedik évben kerül a földbe kapás vagy takarmány, ott a fekete ugaroláson kívül a gazirtásnak legolcsóbb és ugyszólván kizárólagos módja a tarlóhántás.

Tarlóhántás alatt értendő, hogy a tarlót a

keresztbe rakás és gondos fölgereblyezés után, ha lehetséges azonnal, ha nem, úgy az első eső után sekélyen lebuktatjuk. A tarlóra kipörgött gazmag a sekély földtakaró alól, az eső után kikel és így a rákövetkező keverő, vető, vagy az őszi mély szántás alkalmával teljesen elpusztul. Mig ha a tarlót a lehántás elmulasztásával akár őszi, akár tavaszi alá mélyen leugaroljuk, a vetőszántásig csak a felsőbb rétegekbe került, ellenben a barázdafenékre eső és a vetőszántással fölszínre hozott gazmag már a vetés között kél ki és elgazosítja azt.

A tarlóhántás azonban nemesak a magról kelő (egy nyári), hanem a magról és gyökérről szaporodó (évelő) gazt is irtja; főként pedig a tarackot és pörjét azáltal, hogy a széles-lapos hasábokba fölfordított felső földrétegben az eleven gyökérhajtásokat a nyári forróság kiégeti. Igaz, hogy a barázdafenékről a bennmaradt gyökérrel újból kihajt, de már sokat gyöngült és azzal már ismételt mélyebb szántás, birkával való legeltetés stb. útján könnyebben elbánhatunk.

De van a tarlóhántásnak más haszna is: nevezetesen, hogy a fölszántott földbe az esővíz könnyebben behatol, egyenletesebben eloszlik, sőt a domboldalokon a hasábos barázdák a vízlefolyások képződését is megakadályozzák.

A tarlóhántásnak tehát többrendbeli nevezetes haszna van, és főleg a tulnyomólag kalászos természetű alföldi gazdaságokban megbecsülhetlen tényező gaz elszaporodás ellen. Ha mégis éppen az alföldi gazdák között nem bír elterjedni, annak egyedüli oka az elfoglaltságon kívül az alföldi gazda állandó takarmányinisége, amelynek kisegítéseképpen a tarló legelőre számít. Pedig a lebuktatott tarló még gazdagabb legelőt ad, bár úgy egyik, mint a másik édeskeveset ér és a föld legázoltatásával több kárt teszünk benne, mint a mennyi hasznát a legeltetésnek veszünk. Nem a legeltetéssel kell a legelőt kihasználni jó magyarom, hanem tarló vagy kora tavaszi takarmányok vetésével, amelyek után tavaszi gabonát vagy kukoriczát még sikerrel termelhetünk. A siker több reményével, mint az egész őszen át teljesen letiprott tarló tavaszi szántásába!

Az még csak megengedhető, hogy a tarlón elhullott szemet és kalászt föllegeltessük, ámbátor ennél többet ér, ha idejében aratunk és a tarlót gondosan felgereblyezzük, mert így a szem a zsákba kerül. Am hulladék mindig akad és azért ha ezt hasznosítani kívánjuk, hajtsuk a legelő sertést, birkát pástánkint keresztül a tarlón és nyomában szántassunk. A kihullott szem és kalász nagyját a legelő jószág csakhamar fölkapkodja és ami kevés ott marad, azt ne sajnáljuk. A tarlóhántás hasznában a csekély kár bőven megtérül.

Hogy csináljuk a tarlóhántást, azt minden gazdaember tudja. A földolog lehetőleg korán, sekélyen és széles hasábokban lebuktatni a tarlót. Sekély szántásra jól, úgy beállítani az ekét, hogy ki ne faroljon a barázdából, ez az egész mesterség. Ha a tarló első megázása után jól megfogaszoltatjuk a tarlóhántást, ezzel csak javítunk a dolgon, mert gyorsabb és egyenletesebb kikelésre kényserítjük a gazmagvakat.

Az előbbre haladott kulturájú vidékeken, úgy a nagybirtokos, mint a kisgazdák körében annyira elterjedt szokás a tarlóhántás, hogy a tarlót, minden legeltetés nélkül, még a kereszt-sorok közt lebuktatják, a nélkül hogy csak az elhullott szemet föllegel-

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a **NICHOLSON** gépgyár gazdasági
géposztályának —
vezérügynöksége.

GŐZCSÉPLŐ-KÉSZLETEK

elsőrangú magyar gyártmány.
Gőzmozgonyok, minden nagyságban, nagyobitott
tűzszekrényekkel.

Uti-mozgonyok, legújabb szerkezetben, kiváló
nagy erőfejlesztési képességgel.

Cséplőgépek, legújabb szerkezetben hosszabb-
stott szalmarázókkal és szabadal-
mazott utánrázóval.

☛ Gazdasági gépgyártás csakis
☛ **ELSŐRANGU** kivitelben. ☛

Vetőgépek hegyes és sík talajhoz.

„Nemzeti“ tolórendszerű vetőgép 13, 15, 17, 19,
21, és 23 sorral,

UJ! Magyar gyártmányban UJ!

GLÓRIA párossoru vetőgép 12, 14, 16, 18, 20, 22,
24 soros 3 $\frac{1}{2}$ - 4 - 4 $\frac{1}{2}$ sortávolságban.

☛ Gőzcséplőkészletekre csereüzletek köttetnek. ☛

Rövidített levélezim:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyczim: **AGRARIA**, Budapest.

tenék. És tudják, hogy miért teszik. Mert a tarlóhántás egyik alapföltétele a 10 métermázsás átlagterméseknek.

E sorainkat lapunk előfizetői, tehát csupán értelmes emberek, az alföldi községek színe-java olvassák. Emeljék föl szavukat és világosítsák föl a kisgazdaközönséget a tarlóhántás szükséges és hasznos voltáról. Ott, a hol a föld tagosítva van, mutassanak maguk is példát, ahol a nyomásos gazdálkodás és közlegeltetés rendszere divik, iparkodjanak megmásítani azok hátrányos következményeit. Nehéz sor, de nem lehetetlen. Mert a magyar földműves ember értelmes, megérti az okos beszédet és jó példát; azt pedig kívülről is tudja, hogy gazos földön ninesen áldás!

A nemes baromfiak selejtezése és pontos nyilvántartása.

Julius hónap az, amelyben a januári és februári esibék okvetlenül selejtezendők, azaz ezen korbeltiek közül csak azok tartandók meg továbbtenyésztésre, amelyek úgy alak, mint fajtajelleg, szín és gyors fejlődés által a többiektől könnyen megkülönböztethetők.

Ezek a tenyésztés prima növendékállatai, tehát ezekből lesz kiegészítendő a törzsállomány s amelyek mégis fölöslegesek, azaz számfelettiak, azok kiállítási állatok lesznek s a tenyészvászárral egybekötött kiállításokon a legmagasabb árakon adhatók el.

Az ezen korbeltiek közül bármely ok miatt ki-selejtezteteket elpusztítani kár lenne, ezeket, mint a tenyészanyagból kiselejtezteteket s telivér tenyésztésre nem alkalmasakat, gazdasági baromfi címén lehet értékesíteni, mivel egy nagyobb vagy nagy tenyészetben mint vérfelfrissítők előnyösen használhatók. Bétég vagy csonthibás állatok természetesen nem sorolhatók e kategóriába.

A selejtezésnél legyünk szigorúak s nem elnézők. Mivel minden tenyésztő a saját tenyészete iránt rendszeren bizonyos mértékig elfogult szokott lenni, a selejtezés megejtésére valamely ismertebb szakembert kell felkérni, aki azután lelkiismeretesen fogja ezt a feladatot teljesíteni s a kifogástalan állatokat számozott lábgyűrűvel etlátni.

Aki évente nem selejtezi ki anyagát, az ne is remélje azt, hogy a tenyészanyag minősége javulni fog.

A növendékállatok selejtezésével egyidejűleg selejtezni kell a tojó tyukokat és a tenyészkakasokat is. Amelyik rossz tojó, vagy kis tojást tojik, amelyik kakas nem elég serény, azokat ki kell venni a tenyészetből s fogyasztásra felhasználni, mert az ily állat még a gazdasági tyukok közé sem való.

Ma már hazánkban közel 500 nemes baromfi tenyésztőtelep van, amelyek csak hozzávetőleges számítás mellett évente 30—40 ezer drb nemes tenyészbaromfit hoznak forgalomba, tehát a vevő gazdaközönség és a tenyésztők is méltán elvárhatják azt az áldozatot a nemes baromfitenyésztőtől, amely azzal jár, ha állományukat szigorúan selejteztetik.

A selejtezés után a baromfiak pontos törzskönyvelése s az egész tenyésztésre vonatkozó följegyzések megejtése is okvetlenül keresztülvendő, mert csak így fogjuk állományunkat a lehetőségig legmagasabb fokra fejleszteni s ezzel a mostani nagy versenyben célt érni.

A törzskönyvelés pontos jegyzetek megejtésére

a „Baromfitenyésztés“ című heti szaklap szerkesztősége (Rákosliget, V. 3., Budapest mellett) 18-féle könyvelési mintalapot szerkesztett, amelyek 1 korona előleges beküldése ellenében bérmentve megküldetnek.

Az itt elmondottakat ajánljuk megszívlelésre, hisz csakis így haladhat biztos alapon tovább nemes baromfitenyésztésünk, ha azt szigorúan ellenőrizzük.
Bándi Sándor.

Miért szükséges ismernünk a talaj mésztartalmát?

A talaj mésztartalmát azért szükséges ismernünk, mert a trágyafélék teljes hatásukat csak akkor fejthetik ki, ha a talajban elegendő mész is van. Az istállótrágya teljes hatását csak akkor fejtheti ki, ha a talajban elegendő mész is van, különben nines mi átalakítsa annak nitrogénjét salétromsavas sókká, pedig a növények csakis ilyen alakban vehetik fel azt. A chilisalétrom mészszegény talajban is kifejti hatását, a kálisók hatása is feltünőbb lesz mészben bővelkedő, mint mészszegény talajban, mert a mész a kálisókból a keményítő csökkenését előidéző chlort távolítja el. A szuperfoszfátokra nem kedvező, ha nagyon sok, de az sem, ha nagyon kevés a mész; csak a legkritikább esetben fordul elő azonban az, hogy a talaj több meszet tartalmazzon, mint amennyi elegendő sokkal gyakoribb az eset, hogy kevés benne a mész. Ha elegendő mész van a talajban, mérsékelten pezség, ha tiszta sósavat öntünk reá.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság

resiczai mezőgazdasági gép-yarának
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe! !

! EGYETEMES ACZELEKÉK. !

Tiszta aczélananyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczel-ekfejej.

Pánczelaczel-kormánylemez.

Magasított aczélékefejej.

Porvédő kerekek.

Aczel gerendely.

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélezim:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnczim: „AGRARIA“ Budapest.

• MULATTATÓ •

HOGY LETT A SZÉKELYBŐL GÓBÉ?

— Regényes mese az Apaffiak idejéből. — (29)

A „Független Ujság” részére írta: Péterfy Tamás.

— Pedig elhíheted, mert tiszta igaz egy szóig. De beszélj Simonról. Régen nem küld választ a levelemre. Nem is jöhetett hozzám látogatóba.

— Ha akart volna, — eljöhetett volna! — szólt ki sápitózó hangján Pityóka Rózsai a kemence mögül.

— Itt vagy Rózsai?!... — kérdezé meglepődve a papleány.

— Hát itt volnék! — dobta oda a választ. — Hogy vagy Dávid? — s reá ütött az öreg szolgálvállára a boszorkány.

— Minden jó lélek dicséri az Urat!... — hebegte reszkető hangon az öreg eseléd.

— Csak nem félsz tőlem Dávid? mi lelt?

— Ha... ha... ha tudnám, hogy élsz...

— Már hogyne élnék te füles!

— Most is fülesnek nevez, mint halála előtt...

— Dávid! ne tedd magad! — rivalt a remegő szolgálóra Pityóka Rózsai.

— Ha tudnám, hogy bizonyosan élsz?!... De te ott égtél most két esztendeje a kunyhód alatt! S még azt mondod nekem, hogy füles!... Mintha valóságba élné?!...

— Ott égett a füled, de én nem! Vén számár! Megvénültél s nem vagy okosabb a többi falubeliek-nél! Vagy talán még ostobább vagy?!... Hiszen most jövök Simikétől.

— Kemény Simontól?

— A fejedelem fiától? — kérdezek Lidi és Dávid egyszerre a boszorkányt.

— Eppen tőle. Levelet hoztam.

— Lidikének küldte? Ugy-é nekem szól?... Tudtam, hogy irni fog! — s közelébb sietett a boszorkányhoz Lidike. — Ő nem felejtett el!

— Nem Lidikének! Józsnak hoztam!

— Simontól?... — Józsnak?... —

— Már miért csodálkozik azon Lidike? hiszen Józsa mindig elébb áll tisztesség dolgában a másikonál!

— Honnan gondolod Rózsai? — kérdezé a fehér arcu papleány haragosan tekintve a boszorkányra.

— Józsa szólította fel Simi urfit, hogy két évi szoros viszony kötelességet is ró a széptevőre! Becsületbeli kötelessége van Lidikével szemben. Tudni

akarja az urfi szándékát. Mert, ha nem komoly: ha csak szeretőnek tartotta Lidikét, akkor bizonyosan kérdőre veszi érette!

— S mit válaszolt Simon?

— Azt már a jó Isten tudja, én nem! A válaszal még nem találtam meg Rika Józsnát, mert a tatároktól félek... Muszáj kerülgetnem, ahol lehet a halálat. Bizonyos, hogy nem valami jó válasz lehet benne, mert nem üzent a levél mellett semmit.

— Te Rózsai! mondanék neked valamit — kezdte Lidike esendesen.

— Gondolom, de nem egyezhetek bele. Jó lesz elhagyni mig gondolkozunk rajta.

— Te elmegy.

— Nem. Az éjszaka itt hálók...

— Dávid! — szólt Lidike az ott báméskodó eselédhez, ki még most is azt hívé, hogy a boszorkány lelke feltámadt, s úgy jött ide a leégett kunyhó alól.

— Parancsol instálom!

— Nézz ki, hogy fát hozzanak a tüzre. Tudom éhesek vagytok!

— Igen instálom! — és kisietett az ajtón.

— Te Rózsai! — szólt Lidike a boszorkányhoz, amint ketten maradtak, — ugye szeretsz engemet?

— Már miért ne szeretném?!

— Mert tudod, csak azt akartam mondani, — kezdé bizalmasan, — hogy nem nézhetnök meg valamiképpen azt a levelet?...

— Csupán csak a czim van rajta! — adta a bolondot Rózsai, mintha nem értené.

— De tudod Rózsai: belül hogy néznők meg.

— Jaj, az nagyon csunya dolog lenne! Az éppen nem lehet!

— Hátha szépen kérlek Rózsai?!

— Hogy szakíthatnám én fel a pecsétjét.

— Vissza ragasztjuk ám.

— Hogy ragaszthatom én azt vissza?

— Adok én más viaszot hozzá! No, ugye megmutatod Rózsai? Aztán igazán szeretlek!

— Hát a felelősség? Kivágatják érette a nyelvemet.

— Én nem hagylak! Jót állok mindenért.

— Csak én nem felelhetek semmiért? De hiszen Lidike ugyesem szereti Józsnát. Mit érdeklí a levele?

— Szeretést... nem szeretem, de tisztelem Józsnát és Simonnak a választ tudni akarom. Nos? Megmutatod?...

— Nem lehet. Józsa megismeri.

— Ne tarts Józsnától, ha mondom! Akár a leveleit megmutathatom, de te nem tudod elolvasni. Jól vagyok én vele s biztosítalak, hogy nem lesz semmi bajod miatta! Inkább én is levelet küldök s megírom benne...

— Mégcsak az kellene!

— Jól van. Hát nem irok, csak vissza ragaszt-

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előirt %/o mellett. Fejvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tag. k és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ▼
Husnemüket, füstölt
húst, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojástart, vajat, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

A kis gazdasszony.

juk a pecsétjét. De siess, ha lelked van Rózsi! Egész életem öröme abban a levélben van dugva.

Rózsi, a boszorkány még ellenezte egy ideig, de bele nyugodott végre és engedett a kérésnek. A viaszpecsétet fővő víz fölött megmelegítette, eltávolította s a levelet felbontották.

A boszorkány magában nevetve nézte és gyönyörködött, hogy miként sáppadoz a papleány, amint olvassa a sorokat. A végénél pedig ráborul a boszorkány vállára sirva!...

— Oh, Rózsi! Rózsi!...

— Abban a levélben ugyan kevés életöröme lehet Lidikének! — jegyzé meg együgyűleg a boszorkány. Csak nem lehetett beteg tőle? Már ne sirjon, mert a nagytiszteletű ur könnyen kijöhet és meglátja! Csak eldugom azt a levelet!... Hát mégis mi van benne?

— Nincs benne semmi Rózsi!...

— No, akkor neágyuljon el Lidike kisasszony, mert még valami rosszat hiszek!... igen rosszat!...

— Mit hiszel Rózsi!...

— Hogy megcsalta Simon urfi a szívét.

— Oh, nem! Nem csalt meg Rózsi! De megcsalhatott volna! Hol van a fejedelem tábora?

— A fejedelemé?... Hát az kiesoda?...

— A Kemény Jánosé?

— Hiszen azt már szétverte Ali basa a török-tatárokkal.

— Azért küldött tehát olyan közömbös választ Simon?! — kezdé mentegetni leventéjét a szerelmes papleány. Bizonyosan el volt keseredve!... Tudom másképpen írt volna, ha...

— Írt volna az ördögöt! — vágott szavaiba Rózsi. — Ő sem jobb az apjánál! Az pedig egy kegyetlen, lelketlen ember! Jó hogy elbukott végre-valahára! Már az én eszemmel régen kitétem volna a szürét.

A papleány igen megváltozott a levél olvasása után. Hallgatta, hogy miket beszél Rózsi a boszorkány, de nem oda gondolt...

A levél viaszpecsétjét megmelegítette és ismét vissza ragasztotta Rózsi s azalatt szüntelen beszélt a papleánynak. Lidike nem felelt semmire, mondhatott akármit Rózsi s mikor az öreg Egetőnéni kijött: még állva, semmittevésben találta haloványnon.

— Azt készítünk atyádnak, amit leginkább szeret, — kezdé mondókáját az öreg asszony anélkül, hogy sejtene valamit az idekinnt történetekről. — Mi a kedves eledele?

— Bizza rám a néni. Majd elkészitem az ebédjét otthoniasan. Leginkább tojás rántottát szeret — öntött salátával. Rózsi segíteni fog. Ne fáradjon idekinn a néni! Meleg van a tüznél...

— Te honnan kerültél ide Rózsi? — fordult hátra a nagyasszony.

— Csókolom a kezit. Bolyongóban vagyok. Aztán betértem, ha megtürnek.

— Jól tetted Rózsi! dicsérni való, hogy nem feledtél belátogatni. De nehogy hamar elsiess! Megtudjátok készíteni az ebédet?

— Már bennem ne bizzék a nagyasszony, hanem Lidikében. En csak segítek, ha tudok.

— Oh, gyorsan készen lesz kedves néni: — biztatta Lidike s előszedte legelőbb a tojást. Szaladj Rózsi salátáért!

— Töpörtyüt ne feledd reá tenni! Szeriti-é a nagytiszteletű ur?

— Igen. Tudom én, hogy atyám mit szeret! A néni nyugodtan bemehet beszélgetni a vendégével.

A háziasszony otthagya annyi biztatás után a konyhát. Pedig ha tudta volna a zavart, mely Lidike lelkében dult néhány pere óta, bizonyára, mint híres gazdasszony, — nem hagyta volna másra a tálalást, sem a tüzhelyet.

Pityóka Rózsi nemsokára bejött a salátával. Megmosta tisztára három vízből. A leforrázást Lidike végezte el. Nagyon zavart volt. Zugott a feje, de azért csak folytatta a gazdasszonykodást.

Hogy mennyire zavart lehetett, — leginkább abból tudta meg a boszorkány, hogy a salátát nem egyszer öntötte le. Mikor másodszor is leönté forró

A táncosnő.

vizzel, — csak azt hitte Rózsi, hogy szokásból, mert a nagytiszteletű ur úgy szereti. Azonban tapasztalá, hogy harmadszor is megforrázódott a saláta. No, az már sok egy kiesít!! — gondolá Rózsi.

De következtek a többi forrázások s ha nem esalt a számoló tehetsége Rózsinak, — úgy olvasta, hogy éppen hétszer leöntve került be az asztalra a saláta, a nagytiszteletű ur legkedvesebb eledele.

VII. FEJEZET. Fejedelemfogás.

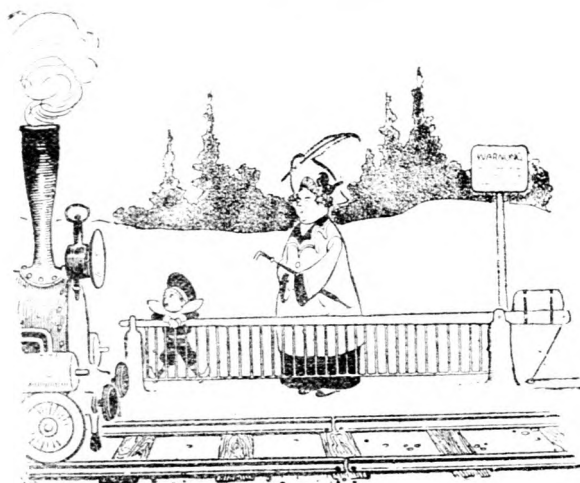
Ali basa, a nagyvezér nem feledte el ugyan a kétmázsa ezüstöt, amit Pityóka Rózsi a fejedelemtevéért ígért, de a székelyt, aki megnevezze neki a boszorkány által ajánlott személyt — hiába várta.

Aközbe beüzent Husztra, hogy küldjenek neki valakit, aki helyét megállja, mert megteszi fejedelemnek. Küldjék Rhédei Ferencet, vagy a fiát Lászlót. Vagy ha ezeket nem akarják, küldjék Zólyomi Miklóst, mert fejedelem lesz és ne hagyják az országot tovább dűlni egy ember kedvéért.

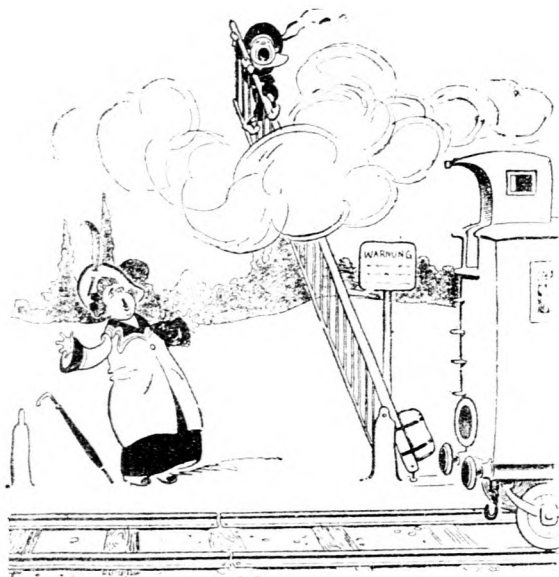
A válasz az volt, hogy Bánfi Dénos ágyuval dörgetett a követeknek.

(Folyt. köv.)

A sorompónál.

Leeresztve a sorompó, rákönyököl Pista.

De amint a vonat elmegy, magasba taszítsa.

Képeinkhez

Tarlószántás. Nem jó gazda, a ki aratás után a tarlót azonnal be nem szántja. Sőt a legtöbb gazda már hordás előtt felszántja a tarlót és esupán az a keskeny hasáb marad szántatlan, a melyen a kesztek állanak. De a mint a behordás megörlött, azt a darab tarlót is leforgatja. Ezt pedig főképpen a gyomirtás végett teszi a jó gazda. De azért is hasznos a tarlószántás, mert a lebuktatott gyomnövény a tarlót trágyázza és javítja a földet. Képzünk anyagos, keménykötésű talajt szántanak, mert ugyancsak huzza a hat ökor.

Galambok kedvelője. A fiatal lányok mindig kedvelték a galambokat, akár csak a szép virágot. Ime, a kis Aranka is csak olyan bolondja a burukoló kis galamboknak, mint a többi leányok. Még szorgalmatos munkája közben is elmulat velük. Csak az a kár, hogy nálunk kevés a haszonra számító galambtenyésztés. Inkább cifraság a galamb, pedig haszonra is lehet ám tenyészteni.

A kis gazdasszony. Nincs szebb foglalkozás, mint a főzés, de annak, a ki érti. Bizony hálásak is érte az emberek. A jó gazdasszony forró esőket kap az urától, mikor a nehéz napi munka után pompás vacsorát kap. A gyermekek pedig ugyancsak hizelegnek, mert hát ott van a minden jó. Mariska, a kis gazdasszony tudja ezt és azért igyekszik valami pompás edelt készíteni.

A táncosnő. Nemesak aratás, kapálásból, hanem a táncból is meg lehet élni. Vannak táncosnők, a kik több jövedelmet huznak, mint tiz főispán. Ezeknek aztán jól is megy a soruk, a míg a táncot bírják. De ha megvénülnek, akkor nem fogja őket a tánc. Az életpályák között igen szép a táncosnő élete. Sok dicsőség, általános rajongás, csakhogy rövid ideig...

Betűrejtvény.

— P. Nemes József-től. —

Lud lé os **K** sa.
lé
lé
lé

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni. Megfejtési határidő 1904. július hó 27.

A Független Ujság 27. számában közölt talány megfejtése:

Isten! Léted világít mind az égő

Nap, de szemünk bele nem tekinthet!

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Beke Piroška, Kovács Anna, Renner Giza, Gelb Hermin, Nagy G. Jánosné, Boros Antalné, Schwarz Arminné, Csia Istvánné, Renner Gusztávné, Fekete András, Jobbos István, Hódi István, Vecsernyés Dénes, Bartó Elek, Szabó F. Mihály, Béres B. József, Csizmadia Károly, Smeleer Ernő, Vass Péter ifj., Berki István, Barabás Mihály, Stern Izsák, Bura P. Mihály.

A sorshuzásnál Gelb Hermin (Kaposvár) neve jött ki elsőnek, kinek a kütüzött jutalomdíj gyanánt egy regénykötetet küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

B. J. urnak **Bezdán.** A krajcáros ujságokat nem érdemes jártni. Fölületes fere dolgok vannak azokban. — **K. G.** urnak. Ahhoz, hogy postai, vagy távirdai segéd-tiszt lehessen, négy középiskolai bizonyítvány fölmutatlása szükséges. — **Sz. P.** urnak **Orosháza.** Ne üljenek fel a szocialista-vezetők szavára; maszlag- és méctelyhintő

nép az, amely a saját zsebe megtöltése végett hirdeti a tévtanokat. — **H. J. urnak Halom.** Kényes kérdést vet föl, melyre a körülmények és helyzet bő ismerete nélkül nem adhatunk választ. Forduljon bizalommal az ottani lelkészhez, ha elmondja neki tüzetesen a tényállást, majd fog az tanácsot adni. — **Torma Dénes.** A magyar-osztrák monarchia hadilétszáma ezidőszerezt ez: Tényleg szolgál: a közös gyalogságnál 9822 tiszt és 186,468 legény; honvédségnél 1958 tiszt és 20 426 legény; az osztrák Landwehrrnél 1800 tiszt és 25,258 legény; a közös lovasságnál 1680 tiszt és 45,780 legény; a honvédségnél 430 tiszt és 4170 legény; az osztrák Landwehrrnél 170 tiszt és 1861 legény; a tüzérségnél 1785 tiszt és 35,181 legény; a műszaki csapatoknál 564 tiszt és 9921 legény; a vonatcsapatnál 421 tiszt és 4375 legény; az egészségügyi csapatnál 85 tiszt és 3062 legény; összesen 18,677 tiszt és 336,502 legény. Ehhez a számhoz még hozzá kell adni a különféle szolgálati ágak, továbbá a haditengerészet és a csendőrség létszámát s e szerint a monarchia békelétszáma körülbelül négyszázezer ember.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Várcsarnok Ellátó szövetekezete jelentése 1904. július 16.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 120—128 K., vidéki borjúhus 80—112 K., sertéshus 100—126 K., szalonna füstölt ——— K., szalonna, olvasztani való ——— K., hárj ——— K., sertészsir ——— K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg-ja 1'28—1'60 K., hazai sonka 1'80—2'— K.

Baromfi-félék: élő tyúk 2'40—2'80 K., rántani való csirke 1'—1'60 K., sütni való csirke 1'60—2'40 K., kacsa, hizott 6'—8'— K., lud, hizott 12'—12'— K., pulyka, hizott ———

K., páronkint. Vágott hizott liba ——— K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 130—140 K. kg.-kén.
Tojás: baicskai 56—57 K., erdélyi apróbb áru 58—59 K. ládánkint. (1440 drb.) Apadt ——— K., meszes: ——— K.

Budapesti piaci árak.

Szabó. (Árak métermázsánként értendők.) **Buza** 18 15—18 15 K. **Rizs** 12 60 K-tól 12 70 K-ig. **Árpa** 11 80 K-tól 12 — K-ig, jobb minőségű 12 20 K-tól 12 50 K-ig. **Zab** 11 90—12 50 K. **Tengeri** 12 50 K. **Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	30 40	29 40	28 40	27 40	26 40	25 60	24 80	21 20	13 40

Takarmányvásár. Réti széna 560—720 fillér, mubar ——— fillér, zsupsza'ma 300—360 fillér, alomszalma 260—290 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
 a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t.
 Brassói kénsav- és műtrágya-gyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Mütrágyáit

a t. cz. gazdaközönség becses figyelmébe. Ajánlatokkal készséggel szolgál a Központi Iroda, Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.

ÚRL REZSŐ
 sertésbizományos
 — Budapest —
 Bérkocsis-utca 12.

Sertéseket
 sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA
 photocznkografiai műintézet
 Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.
 KÉSZIT:
 mindennemű nyomtatványhoz szükséges
CLICHÉKET
 Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografiai legszébben, legolcsóbban sokszorosíttatnak
 Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

Czukorrépa-, kukorica- és burgonyamivelésre szolgáló **kézi- és fogatos kapáló és töltögető eszközök,** elismert gondos kivitelben kaphatók:
 amerikai **ACZÉLGEREBLYÉK Hollingsworth-LÓGEREBLYÉK**

ALAKULT 1856

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában **MOSONBAN**

Főraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körút 57a.**

Szintűgy fűkaszálógépek, kézi- és járgány- cséplőgépek, gabonatisztító- és osztályozó-rosták, konkolyválasztógépek, bevált hirnemes „**MOSONI DRILL**” tolókerekű sorvetőgépek stb.

